

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра _____

англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Практикум з проблем викладання іноземної мови у школі /

Challenges in teaching English: from theory to practice

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

(назва програми)

Спеціальність 014 Середня освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання англійська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: к.ф.н., доц. Бешлей О.В.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en

Контактний тел. (099)-736-48-53

E-mail: o.beshlei@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=240>

Консультації за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна формує володіння випускниками базовими поняттями, концепціями методики викладання іноземних мов, а саме:

- аналіз традиційних та інноваційних методів у процесі навчання іноземної мови в школі;
- виявлення та подолання труднощів у процесі навчання аудіювання, говоріння, читання, письма на уроках англійської мови;
- пошук шляхів мотивації учнів школи.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою курсу “Практикум з проблем викладання іноземної мови у школі” є формування в студентів професійно-методичної компетентності викладача іноземної мови. В лекційному курсі студенти знайомляться з загальноприйнятими теоретичними положеннями методики щодо труднощів у процесі навчання англійської мови, а також із дискусійними ідеями у питанні підвищення мотивації учнів, покращення рівня засвоєння навчального матеріалу. Специфіка курсу полягає в його орієнтованості на висвітлення теоретичних засад навчання англійської мови як іноземної та виявлення шляхів подолання труднощів, з якими стикаються студенти. Після огляду деяких методів викладання головна увага зосереджується на особливостях навчання різних аспектів англійської мови, аналізі уроку англійської мови, правильному доборі навчальних вправ, створенні відповідної творчої атмосфери уроку, мотивації учнів.

3. Завдання:

ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді.

ЗК.03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність)

ЗК.05 Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв’язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність)

Мовно-комунікативна компетентність А1

A1.3 Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови)

Предметно-методична компетентність А2

A2.1 Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов’язкових результатів навчання учнів

A2.2 Здатність формувати та розвивати в здобувачів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей

A2.4 Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів

A2.5 Здатність розвивати критичне мислення

A2.6 Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу

A 2.7 Здатність формувати ціннісні ставлення учнів

Психологічна компетентність Б1

Б1.1 Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів

Б1.3 Здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності

Б1.2 Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність

Б1.4 Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною

Емоційно-етична компетентність Б2

Б2.2 Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.

Проектувальна компетентність В3

В3.1 Здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

Прогностична компетентність Г1

Г1.1 Здатність прогнозувати результати освітнього процесу

Г1.2 Здатність планувати освітній процес

Організаційна компетентність Г2

Г2.1 Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів

Г2.2 Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів

Оцінювально-аналітична компетентність Г3

Г3.1 Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання учнів

Г3.2 Здатність аналізувати результати навчання учнів

Г3.3 Здатність забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

4. Пререквізити. Для ефективного засвоєння дисципліни до початку курсу студент має вивчити такі дисципліни: Основна іноземна мова (семестр 1-6); вступ до спеціальності (1 семестр); методика викладання іноземних мов в ЗНЗ (семестр 3-6).

5. Результати навчання

ПРН 2. Володіти знаннями іноземної мови та її функціональних особливостей, мовних норм, необхідних для ефективного спілкування; уміти зрозуміло висловлювати іноземною мовою власні думки, бажання, наміри, пояснювати свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяти опануванню учнями іноземної мови для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях

ПРН 3. Знати стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу та вміти формувати в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії засобами активної та пасивної комунікації

ПРН 5. Знати вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти та уміти визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб

ПРН 6. Знати та уміти розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей, відповідно до державних стандартів освіти, формувати готовність до їх застосування у позанавчальній діяльності; знати вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів і рівнів сформованості їхніх компетентностей

ПРН 7. Знати форми, методи та засоби навчання, виховання і розвитку учнів різних вікових груп засобами навчального предмета, добирати доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів та впроваджувати технології та методики особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів

ПРН 8. Володіти технологіями розвитку критичного мислення учнів та застосовувати їх для формування в учнів умінь аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання тощо та розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії

ПРН 9. Бути обізнаним(ою) з компетентнісним підходом до оцінювання результатів навчання учнів і використовувати його для оцінювання і моніторингу результатів навчання учнів.

ПРН 10. Застосовувати підходи до формування ціннісних ставлень учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку

ПРН 14. Планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо); складати (брати участь у складанні) індивідуальної програми розвитку та/або індивідуального навчального плану учня (за потреби), іншим чином сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

ПРН 18. Знати технології індивідуального та диференційованого навчання, способи виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів та вмінні організувати процеси навчання, виховання і розвитку учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей і реальних навчальних можливостей, використовуючи в роботі з учнями матеріали, пристрої та обладнання (за потреби) для задоволення їхніх індивідуальних потреб у навчанні, особистісному та фізичному розвитку.

ПРН 19. Вміти організувати безпечне освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарії, протиепідемічних правил та особливостей, потреб і можливостей учнів, запобігаючи та протидіючи булінгу, різним проявам насильства серед учнів та інших учасників освітнього процесу; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби).

ПРН 20. Вміти формулювати цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів планування; здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти; організувати освітній процес відповідно до вимог законодавства та використовувати різні форми організації освітнього процесу, види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час.

ПРН 21. Застосовувати різні форми оцінювання результатів навчання учнів (формульоване, поточне, підсумкове тощо), дотримуючись академічної доброчесності під час оцінювання; застосовувати до різних видів оцінювання відповідну методику та шкалу за визначеними законодавством критеріями оцінювання результатів навчання учнів; уміти визначати індивідуальну освітню траєкторію учнів на основі їхніх результатів навчання (за потреби), забезпечуючи дотримання учнями академічної доброчесності під час здобуття освіти.

ПРН 22. Знати методи і прийоми здійснення аналізу та рефлексії навчальної діяльності учнів та її результативності, розвиваючи в учнів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності та її результативності та забезпечувати зворотний зв'язок з учнями щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу

ПРН 23. Володіти методами виявлення проблем у педагогічній діяльності, визначення характеру та причин їх появи, аналізувати різноманітні підходи до їх розв'язання проблем і запобігання їм.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Практикум з проблем викладання іноземної мови у школі</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	4	7	3	90	2	15				66	9	залік
Заочна	4	7	3	90	2	8				82		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Подолання труднощів у формуванні мовленнєвих компетентностей учнів ЗНЗ											
Тема 1. Подолання труднощів у навчанні аудіювання		2			1	10		2				12
Тема 2. Подолання труднощів у навчанні говоріння		2			1	10		2				12
Тема 3. Подолання труднощів у навчанні читання		2			1	10						14
Тема 4. Подолання труднощів у навчанні письма		2			1	10						14
Разом за ЗМ1		8			4	40		4				52
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Принципи побудови ефективного уроку											
Тема 1. Традиційні та інноваційні методи контролю вивчення іноземної мови		3			2	10		2				10
Тема 2. Аналіз уроку англійської мови		2			2	10		2				10
Тема 3. Мотивація учнів. Педагогічне спілкування.		2			1	6						10
Разом за ЗМ 2		7			5	40		4				30
Усього годин		15			9	66		8				82

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми	Денна форма, кількість годин
1	Шляхи посилення автономії учнів на уроці англійської мови	2
2	Індивідуалізація навчання іноземної мови на різних ступенях.	1
3	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у системі навчання іноземних мов	2
4	Шляхи навчання іноземної мови у дистанційному форматі	2
5	Ігрові методики у навчанні іноземних мов	2
		9

3.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна форма, кількість годин	Заочна форма, кількість годин
1	Ситуативне спрямування навчання.	6	8

2	Навчання у співпраці	6	8
3	Проектні технології у навчанні іноземної мови	6	10
4	Використання підручника і навчально-методичного комплексу з іноземної мови.	6	8
5	Вимоги до сучасного уроку англійської мови	6	8
6	Використання зорового та слухового унаочнення у процесі виконання вправ.	6	8
7	Планування навчально – виховного процесу з іноземної мови.	6	8
8	Навчання віршів і пісень на уроках англійської мови.	6	8
9	Використання сучасних комп'ютерних технологій як засіб підвищення мотивації учнів до вивчення англійської мови	6	8
10	Етапи навчання монологічного і діалогічного мовлення.	6	8

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат) відповідь студента. Формою підсумкового контролю є залік.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю у рамках 1 (30 балів) і 2 модулів (30 балів) і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів виводиться дорівнює сумі поточних видів контролю:

- за участь під час лекцій – 10 балів
- виконання тестових завдань – 5 балів
- підготовку міні-проектів у групі – 5 балів
- рефлексивних есе – 7 балів
- індивідуальних презентацій (доповідей) – 3 балів

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* – по 10 балів за кожну усну і письмову відповідь білету.

Відповіді на питання №1, №2 в кожному з білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує

	відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Питання №3 та №4 мають практичний характер (есе - 500 слів та проект, виконаний у групі)

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 4:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент повністю та правильно виконує практичне завдання
9-8	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
7-6	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
5-3	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
2-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Усна частина і письмове завдання	
30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	
70-79	C	добре	
60-69	D	задовільно	
50-59	E	достатньо	
35-49	FX	недостатньо з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Ф	недостатньо з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним курсом
------	---	---	---

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Бешлей О. , Орищук С. Підвищення мотивації студентів в умовах дистанційного навчання. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич. 2021. Вип.37. том 1. С. 164-170. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/37_2021/part_1/28.pdf
2. Бешлей О., Томащук С. Мовні ігри як засіб формування лексичної компетентності учнів середньої школи. Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. Чернівці : Видавничий дім „РОДОВІД”, 2019. Вип. 816 : Серія „Германська філологія”. С. 3-19.
3. A Course of English Language Teaching, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2019. 168 с.
4. Teaching English: socio-cultural aspect, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладач: Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 104 с.
5. Introduction to Teaching English, 1 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2021. 100 с.
6. Brown, H.Douglas. Teaching by Principles. An Interactive Approach to Language Pedagogy. NJ: Prentice Hall Regents, 1994. 467 p
7. Hadfield J. Simple Listening Activities. Oxford:OUP, 2000. 67 p
8. Harmer, Jeremy. How to Teach English. Harlow: Longman, 2007. 190 p.
9. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson. *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: OUP. 2011.
10. Littlewood, W. *Communicative Language Teaching: An Introduction (Cambridge Language Teaching Library)*. Cambridge: Cambridge University Press. 1981.
11. Scrivener J. Learning Teaching. 2012. Oxford: Heinemann.
12. Richards J.C. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: CUP, 2007. 298 p.
13. Ur P. *A course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition. 2012.

5.2. Допоміжна

1. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи: Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2006. – 200 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю.Ніколаєва. Переклад з англ. - К.: Ленвіт, 2003. - 273с.
3. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / Упоряд. О.Я. Коваленко, І.П.Кудіна. - Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. - 240 с.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
5. Морська Л. Теорія та практика методики навчання англійської мови / Л. Морська. – Тернопіль : Астон, 2003.
6. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид, 2-е, доп. і переробл. /Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої, - К.: Ленвіт, 2004. - 360 с.

5.3. Інформаційні ресурси

1. <http://www.englishpage.com/>
2. <http://www.teachingenglish.org.uk/>
3. <http://developingteachers.com/>
4. <http://www.cambridge-eFL.org.uk>

5. <http://www.englishtips.org>
6. <http://www.tesol.net>
7. <http://www.eslcsfe.com>

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Практикум з проблем викладання іноземної мови у школі» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перерахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перерахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебіари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.